

Årsrapport 2008

Komité for integreringstiltak
– Kvinner i forskning
(2007-2010)

KiF-komiteen

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Bakgrunn og mandat.....	3
2 KiF-komiteens medlemmer og sekretariat.....	3
3 Møter, institusjonsbesøk og konferansedeltakelse	3
3.1 Komitémøter.....	3
3.1.1 Møte 6. – 7. februar 2008	4
3.1.2 Møte 19. – 20. mai 2008.....	4
3.1.3 Møte 4. – 5. september 2008	5
3.1.4 Møte 15. – 16. desember 2008.....	5
3.2 Andre møter / konferanser.....	6
3.3 Institusjons- og instituttbesøk.....	7
3.3.1 Høgskolen i Oslo 7. februar 2008.....	8
3.3.2 SINTEF 19. mai 2008	8
3.3.3 Høgskolen i Sør-Trøndelag 20. mai 2008	8
3.3.4 Universitetet i Oslo 5. september 2008	9
3.3.5 Høgskolen i Bodø 16. desember 2008	9
3.3.6 Nordlandsforskning 16. desember 2008.....	9
4 Aktiviteter	9
4.1 Oppdrag utført for Kunnskapsdepartementet.....	9
4.1.1 Nasjonale tiltak for integrering av kvinner i forskning.....	10
4.1.2 Likestillingsprisen.....	10
4.3 Prosjekter utført som oppdrag for komiteen.....	10
4.3.1 Universitetet i Oslo: Kvinner i realfag	10
4.3.2 NIFU STEP: Arbeidsvilkår i norsk forskning	11
4.4 Brev	11
4.5 Ressursbank for likestilling i akademia	11
4.6 Nettverkskonferanse for likestillingsmedarbeidere	12
4.7 Aktivitets- og redegjørelsesplikten i UH-sektoren	12

1 Bakgrunn og mandat

Komité for integreringstiltak – Kvinner i forskning ble først opprettet av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) 26. januar 2004 for å bidra til integrering av likestilling i universitets- og høyskolesektoren. Kvinner er underrepresentert i vitenskapelige stillinger innenfor de fleste fagområder, og ubalansen øker jo høyere opp i stillingssystemet man kommer. Komiteen skulle gi støtte og anbefalinger om tiltak som kunne bidra til integrering av likestillingsarbeidet i universitets- og høyskolesektoren og dermed til økt likestilling. Komiteen ble opprettet for en treårsperiode, og leverte sin sluttrapport i 2007.

På grunn av de gode erfaringene med Komité for integreringstiltak - Kvinner i forskning, og etter anbefaling fra den første Kif-komiteen, besluttet Kunnskapsdepartementet i 2007 å videreføre ordningen, og en ny komité ble oppnevnt for å virke i en treårsperiode fra og med 1. april 2007 til 1.4.2010. Mandatet til denne andre komiteen var utvidet til å omfatte forskningsinstitutter og samtlige departementer.

2 KiF-komiteens medlemmer og sekretariat

Medlemmer

Prorektor/professor Gerd Bjørhovde, Universitetet i Tromsø (leder)
Fakultetsdirektør Karen-Lise Scheie Knudsen, Universitetet i Agder
Konserndirektør Ernst H. Kristiansen, SINTEF
Førsteamanuensis Eva Skærbæk, Høgskolen i Østfold
Professor Knut Holtan Sørensen, NTNU (gikk ut av komiteen medio 2008 p.g.a. utenlandsopphold)
Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU (oppnevnt november 2008 – etterfulgte Sørensen)
Spesialrådgiver Gunnar Bolstad, Norges forskningsråd (seniorrådgiver Lise Christensen vikarierte for Bolstad store deler av 2008)
Student Helene Bustad Johannessen, Studentenes Landsforbund

Observatører

Seniorrådgiver Tone Eng, Kunnskapsdepartementet, etterfulgt av seniorrådgiver Unni Sandsdalen fra sommeren 2008.
Daglig leder/direktør Maria Grönroos, KILDEN (etter vedtak i komiteen 28. august 2007)

Sekretariat

Seniorrådgiver Linda M. Rustad, Universitets- og høgskolerådet
Seniorrådgiver Ellen Birgitte Levy, Universitets- og høgskolerådet – komiteens sekretær. (vikar fra 15. mai 2007 til 15. mai 2008)
Seniorrådgiver Mari S. Rigstad, Universitets- og høgskolerådet – komiteens sekretær (fra 15. mai 2008)

3 M ter, institusjonsbesøk og konferansedeltakelse

3.1 Komitémøter

Kif-komiteen har til sammen hatt fire komitémøter i 2008, og behandlet 56 saker.

3.1.1 Møte 6. – 7. februar 2008

Komitémøte avholdt i Oslo. I tillegg til ordinært komitémøte hadde komiteen møter med Høgskolen i Oslo og Universitets- og høgskolerådets styre. Komiteen arrangerte også et miniseminar om instituttsektoren, til egen kompetanseheving der representanter fra Norges forskningsråd, NIFU-STEP og FIFO orienterte. Lise Christiansen fra Norges forskningsråd, Unni Sandsdalen fra Kunnskapsdepartementet og Berit Hyllseth fra Universitets- og høgskolerådets forskningsutvalg var tilhørere.

Komiteen vedtok å utarbeide og sende høringsvar til Stjernøutvalgets innstilling (NOU 2008:3). Det ble også publisert en kronikk i Aftenposten i denne anledning. Komiteen behandlet videre stortingsmeldingen om Kvalitetsreformen, og rapporten *Kartlegging av midlertidige stillinger* utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI – tidligere Statskonsult) på oppdrag av komiteen. Pilotprosjektet *Nasjonal satsing på nettverk for kvinnelige forskere* utført av KILDEN på oppdrag fra Kif-komiteen ble også presentert. Rapporten dannet grunnlaget for anbefalinger til Kunnskapsdepartementet når det gjelder nettverk for kvinnelige forskere.

Komiteen behandlet flere forespørsler på møtet, bl.a. forespørsel fra Kunnskapsdepartementet om forslag til tiltak som kan bedre kvinners forskerkarriere. Kif-komiteens sekretariat fikk fullmakt til å nedsette en referansegruppe, og det ble åpnet for at det kunne leies inn bistand i arbeidet i inntil 3 uker. Komiteen hadde også mottatt forespørsel fra Høgskolen i Molde om innlegg på en konferanse, forespørsel fra Start Norge om samarbeid om Venture Cup og forespørsel fra fagråd for kvinne- og kjønnsforskning om kartlegging.

Leder for Nasjonalt råd for teknologisk utdanning, Bjørn Torger Stokke, møtte komiteen onsdag 6. februar, under behandling av sak 10/08 *Ev. innlegg for Nasjonalt råd for teknologisk utdanning 7. og 8. mai 2008*.

3.1.2 Møte 19. – 20. mai 2008

Komitémøte avholdt i Trondheim. I tillegg til ordinært komitémøte fant følgende møter sted: Møte med konsernledelsen i SINTEF og KIFS (Kvinner i forskning SINTEF) samt Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Komiteen sluttførte behandlingen av Kunnskapsdepartementets oppdrag *Nasjonale tiltak for integrering av kvinner i forskning* (se 4.1.1). Formålet var å gi departementet et godt utgangspunkt for å foreta juridiske vurderinger for å få avklart i hvilken grad ulike aktuelle tiltak som skal styrke kvinners muligheter for avansement som forskere, er i samsvar med gjeldende EØS-rett.

Komiteen vedtok å sende innspill til Kunnskapsdepartementet til Stortingsmeldingen om internasjonalisering med særlig vekt på følgende problemstillinger:

- Vilkår for utenlandsopphold for studenter og forskere med tanke på likt kvalitativt utbytte for kvinner og menn.
- Internationalization at home – ivaretagelse av utenlandske studenter og forskere i det norske samfunnet.
- Forsker- og studentmobilitet som ulike nivåer i et samarbeid.

Komiteen satte ned et utvalg for å foreta vurdering og innstilling til Likestillingsprisen 2008.

Komiteen behandlet videre *Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner*. Handlingsplanen er et samarbeid mellom seks departementer i tillegg til Kunnskapsdepartementet. Kif-komiteen er nevnt som ett av de eksisterende tiltakene som skal medvirke til mer entreprenørskap blant kvinner. Kunnskapsdepartementet ba om at dette perspektivet også blir tatt hensyn til i Kif-komiteens arbeid som helhet. Kif-komiteen tok saken til etterretning og konstaterte at komiteen kan bli involvert i tiltakene som inngår i/følger av planen.

Komiteen behandlet i tillegg følgende saker: veileder for UH-sektoren om redegjørelsesplikten, kartlegging av kjønnsfordeling i helse- og ingeniørfag, status for likestillingsarbeidet i Norges forskningsråd, budsjett, økonomi og årsrapport.

3.1.3 Møte 4. – 5. september 2008

Komitémøte avholdt i Oslo. I tillegg til ordinært komitémøte 4. september hadde komiteen møte med Universitetet i Oslo 5. september.

Komiteen behandlet blant annet sakene *Kvinner i realfag – tilbakekallelse av midler* (se under *Aktiviteter*), forberedelse til møte med Forskningsrådet, CAP-prosjektet og evaluering av institusjonsmøtene. Arbeid med å planlegge en egen konferanse om likestilling for instituttsektoren høsten 2009 ble påbegynt.

Komiteen behandlet også en egen mediestrategi for komiteen, der Ressursbanken er komiteens viktigste ”verktøy”. Det ble også vedtatt navneendring for Ressursbanken: fra ”akademia” til ”forskning”, slik at nytt navn ble: ”Ressursbank for likestilling i forskning”.

3.1.4 Møte 15. – 16. desember 2008

Komitémøte avholdt i Bodø. I tillegg til ordinært komitémøte 15. september hadde komiteen møter med Høgskolen i Bodø og Nordlandsforskning 16. desember.

Kif-komiteen behandlet og vedtok utkast til innstilling fra arbeidsgruppen som hadde vurdert søknadene/nomineringene til Likestillingsprisen 2008. Prisen ble delt likt mellom Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole. Videre vedtok komiteen å utlyse midler til nettverksstøtte for kvinnelige forskere med en totalramme på kr 500 000 og inntil kr. 50 000 pr. søknad.

Komiteen diskuterte behovet for en studie av instituttsektoren – både kvantitativ og kvalitativ – som skal munne ut i en rapport. Det har vært kontakt og møter med Forskningsrådet for å få til en eventuell samfinansiering av prosjektet, men dette viste seg vanskelig å få til. Det ble bestemt at prosjektet skulle legges ut på doffin.no for offentlig kunngjøring for slik å få fram en større bredde av tilbud. Øvre kostnadsramme ble fastsatt til kr 600 000.

Komiteen behandlet en skisse til konferanse om likestilling for instituttsektoren høsten 2009 der Kif-komiteen skal være arrangør. Kif-komiteen ba KILDEN påta seg organiseringen av konferansen i samarbeid med sekretariatet.

Komiteen behandlet også innspill til Forskningsmeldingen, regnskap 2008, budsjett 2009 og prosjekt ”Beste praksis”-katalog (gode eksempler på ledelse av forskningsmiljøer),

3.2 Andre møter / konferanser

Komiteen har bedt om møter bl.a. med minister for forskning og høyere utdanning Tora Aasland, Norges forskningsråd, NOKUT og UHR.

- **28. januar 08:** Møte med statsråd Tora Aasland og daværende statsråd Manuela Ramin-Osmundsen. Temaet for møtet var innspill vedrørende øremerking. Til stede på møtet var bl.a.: Kif-komiteen ved Gerd Bjørhovde og Linda Rustad, Akademikerne (Styreleder Christel Kvam og president i Den norske legeförening Torunn Janbu), Forskerforbundet, Norsk studentunion (styreleder Per Anders Langerud), Likestillings- og diskrimineringsombudet (leder av samfunnsavdelingen Bjørg Unstad og leder av juridisk avdeling Elisabeth Lier Haugseth), Kunnskapsdepartementet (Anne Grøholt (jurist) Tonje Areng Skaara (jurist) og Tone Eng) og BLD (Hilde Gjeving (jurist)).
- **28. januar 08:** Møte med statsråd Tora Aasland. Tilstede fra Kif-komiteen Ernst Kristiansen, Helene Bustad Johannessen, Eva Skærbæk, Gerd Bjørhovde og Linda Rustad. Fra Kunnskapsdepartementet deltok Tone Eng, Nina Lystrup og Hanne Pernille Gulbrandsen (i tillegg til statsråden). Blant sakene som ble diskutert var øremerking (oppfølging av møtet rett forut), konferansen Kvalitet 2009, likestillingsprisen, forskningsbehov og nettverk.
- **5. februar 08:** Møte med Likestillings- og diskrimineringsombudet og Barne- og likestillingsdepartementet. I møtet var det enighet om at det var behov for å presisere hvilke plikter likestillingslovens aktivitets- og redegjøringsplikt, pålegger offentlige og private institusjoner å utføre. Det ble avdekket et behov for avklaring av begrepene aktivitets-, redegjørings- og utredningsplikt, og det ble enighet om å nedsette en arbeidsgruppe for å lage en veileder for sektoren om likestillingsloven.
- **6. februar 08:** Møte med styret i Universitets- og høgskolerådet (UHR). Fra UHRs styre møtte følgende personer: rektor Jarle Aarbakke (leder), Universitetet i Tromsø, rektor Sissel Østberg (nestleder), Høgskolen i Oslo, rektor Jan I. Haaland, Norges Handelshøyskole, rektor Lise Iversen Kulbrandstad, Høgskolen i Hedmark, rektor Elin Nesje Vestli, Høgskolen i Østfold, direktør Rune Jørgensen, Høgskolen Stord/Haugesund, direktør Kari Tove Elvbakken, Universitetet i Bergen, leder Per Anders T. Langerød, Norsk Studentunion og leder Olav Øye, Studentenes Landsforbund. Møtet kom i stand etter en skriftlig henvendelse fra Kif-komiteen og var i form av en gjensidig orientering mellom styret og komiteen. Komiteen orienterte bl.a. om Likestillingsprisen, lederopplæring og aktivitets- og redegjøringsplikten. Blant andre saker som ble drøftet var status for øremerkingssaken, invitasjon til å komme med innspill til UHRs strategiplan, møte med UHRs representantskap.
- **6. februar 08:** Miniseminar for komiteen – oppdatering av kunnskapsgrunnlaget: instituttsektoren. Innlegg fra Norges forskningsråd, NIFU STEP og FIFO.
- **14. februar 08:** Møte med KILDENs styre. Eva Skærbæk og sekretariatet møtte KILDENs styre.
1. april 08: Møte i det nasjonale kontaktmøtet for studentrepresentantene i universitetsstyrene, i Tromsø. Gerd Bjørhovde holdt innlegg om komiteens arbeid.
- **8. april 08:** Møte med UHRs forskningsutvalg. Gerd Bjørhovde og sekretariatet møtte UHRs forskningsutvalg.
- **24. – 25. april 08:** Nettverksmøte ved Høgskolen i Lillehammer (HiL). HiL i samarbeid Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Hedmark. Temaet var ”Det utvidete

- likestillingsbegrepet – fra plan til handling”. Gerd Bjørhovde og Birgitte Levy. . . møtte (tror Eva også var der, må sjekkes?)
- **8. mai 08:** Innlegg på møte i Nasjonalt råd for teknologisk utdanning. Karen-Lise S. Knudsen presenterte komiteen.
  - **28. mai 08:** Universitets- og høgskolerådets representantskapsmøte. Gerd Bjørhovde og Birgitte Levy holdt innlegg om komiteen og likestilling.
  - **13. mai 08:** Linda Rustad informerte om Kif-komiteens arbeid til Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH).
  - **2. – 3. juni 08:** Møte i Helsinki-gruppen DG Research. Marte Ericsson Ryste presenterte Ressursbanken.
  - **4. – 7. juni 08:** Konferanse *Women Shaping Science* og generalforsamling European Platform for Women Scientists (EPWS), Vilnius. Linda Rustad presenterte nettverksrapporten.
  - **30. juni 08:** Internasjonal kongress: Federation of European Biochemical Societies (FEBS), Athen. Gerd Bjørhovde var invitert til å presentere Kif-komiteens arbeid.
  - **3. – 8. juli 08:** Konferanse: Women’s Worlds, Madrid. Kif-komiteen arrangerte ”round table”. Gerd Bjørhovde, Eva Skærbæk og Linda Rustad deltok.
  - **24. september 08.** Forskningsinstituttene aktiviteter- og redegjørelsesplikt. Sekretariatet hadde møte med LDO og Forskningsrådet.
  - **8. oktober 08:** Veileder for UH-sektoren om aktiviteter- og redegjørelsesplikten. Møte med LDO, Barne- og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Linda Rustad deltok.
  - **22. oktober 08:** Norsk-sveitsisk dialogmøte (erfaringskonferanse) om likestilling i forskning, Bern, Sveits. Gerd Bjørhovde presenterte komiteens arbeid, og hele komiteen deltok i debatten. Linda Rustad sto for planlegging og tilrettelegging på norsk side.
  - **23. oktober 08:** Kif-komiteen besøkte ETH Zürich og møtte rektor, styreleder og likestillingsrådgiver.
  - **27. oktober 08:** Høgskolen i Molde; internseminar om likestilling. Linda Rustad holdt innlegg.
  - **4. – 5. november 08:** Møte i Helsinki-gruppen i Brussel. Linda Rustad deltok og hadde inviterte med Mari Teigen for å innlede om kvotering.
  - **17. november 08:** Møte ”Arbeidsvilkår for norske forskere – hva vet vi?” – oppfølging av forespørsel fra Kif-komiteen om å samarbeide om et felles utredningsoppdrag – Norges forskningsråd.
  - **19. – 20. november 08:** Universitets- og høgskolerådets representantskapsmøte. Linda Rustad deltok.
  - **3. desember 08:** Likestillingsseminar ved Medisinsk fakultet, NTNU. Linda Rustad deltok og holdt innlegg.
  - **8. desember 08:** Møte i Kunnskapsdepartementet for å gi innspill til Forskningsmeldingen. Gerd Bjørhovde var invitert til å holde innlegg. Linda Rustad deltok også.

Det har videre vært flere uformelle møter med bl.a. NIFU STEP i forbindelse med CAP-prosjektet, LUN-nettverket (Likestillingsrådgiverne ved universitetene), LDO om veilederen for aktiviteter- og redegjørelsesplikten i UH-sektoren, og møter for å forberede konferansen i Sveits.

3.3 Institusjons- og instituttbesøk

Komiteen har i 2008 besøkt fire utdanningsinstitusjoner og to forskningsinstitutter. I tillegg har seniorrådgiver Linda Rustad hatt ett uformelt møte med Abelia (25.8.08), samt innledet på et internseminar ved Høgskolen i Molde (27.10.08) og på et likestillingsseminar i regi av Medisinsk fakultet ved NTNU (3.desember).

3.3.1 Høgskolen i Oslo 7. februar 2008

Møtet med Høgskolen i Oslo (HiO) ble avholdt i tilknytning til et komitémøte. Fra HiO møtte følgende personer: rektor Sissel Østberg, organisasjons- og personaldirektør Else Bjørnæs, OP-seksjonen, rådgiver Gyri Esman, OP-seksjonen, ADM, rekruttering og utvikling (likestilling), seniorrådgiver Kirsten Faldås, OP-seksjonen, ADM, rekruttering og utvikling, prorektor FoU Trine B. Haugen, rådgiver Marianne Helstad Nalum, ADM, rekruttering og utvikling og forskningsdirektør Sveinung Skule, ADM - FoU-seksjonen.

Kjønnsbalansen ved HiO gjenspeiler et tradisjonelt mønster. Det er overvekt av kvinner innenfor lærerutdanning og relativt få kvinnelige ansatte i teknologisk utdanning. Det er mange kvinnelige høgskolelektorer, men relativt få professorer. HiOs hovedmål for perioden er at likestilling skal være et integrert element i all virksomhet ved Høgskolen i Oslo.

Det var en god diskusjon mellom Kif-komiteen og HiO der komiteen bl.a. påpekte at det er viktig med kompetanseheving, og at lederne får kvalifiserte syn på hva kjønnsproblematikk er.

3.3.2 SINTEF 19. mai 2008

Møtet med SINTEF ble holdt i forbindelse med et komitémøte. Fra SINTEF møtte følgende personer: konsernsjef Unni M. Steinsmo, Ingebjørg Lund Human Resources – konsernstab Fra KIFS (Kvinner i forskning SINTEF): Kjersti Folvik og Kristin Holthe.

SINTEF fokuserer på opplæring i teamspill – kompetanse i å jobbe sammen med andre og oppnå mer; introduksjonskurs; samhandling skaper kvalitet. Inkluderende ledelse: Ta initiativ på tvers av organisasjonen for å få til samhandling. Ledelsen bruker tid på samhandling og egen samhandling. Alle team jobber med dette. Kvinneandelen har vært stabil de siste ti årene. Det har vært liten oppmerksomhet rundt temaet likestilling og kjønnsbalanse tidligere. Det har kommet mer på banen nå.

KIFS: Diskusjons- og utviklingsforum for kvinnelige forskere og ingeniører i SINTEF-gruppen som har vart i 20 år.

3.3.3 Høgskolen i Sør-Trøndelag 20. mai 2008

Møtet med Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) ble holdt i forbindelse med et komitémøte. Fra HiST møtte følgende personer: rektor Trond Michael Andersen, høgskoledirektør Ann Elisabeth Wedø og forsknings- og utviklingskoordinator Ester Hasle.

HiST har mål om tilnærmet lik rekruttering av kvinner og menn til vitenskapelige stillinger (periodemål: Tilnærmet lik kjønnsfordeling – minst 40 %). Kvinneandelen er økende. Langsiktig mål: kvalifisering – kompetanseheving. Begge kjønns virkelighet og perspektiver skal reflekteres. Andelen kvinnelige professorer er 14,3 %; mål om 50 % i 2008.

3.3.4 Universitetet i Oslo 5. september 2008

Møtet med Universitetet i Oslo (UiO) ble holdt i tilknytning til et komitémøte. Fra UiO møtte følgende personer: viserektor Inga Bostad, universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe, fung. likestillingsrådgiver Ingrid Uldal og personalsjef i OPA, Irene Sandlie.

Universitetet i Oslo innledet møtet med å vise til institusjonens ambisjon om å bli verdens første likestilte universitet innen 2011, der likestilling blant annet skal gjennomsyre institusjonens arbeid. Universitetet i Oslo viste også til flere interessante interne undersøkelser som er foretatt for å øke kunnskapen om statusen for likestilling ved institusjonen.

Komiteen anbefalte UiO til å igangsette tiltak basert på de gode interne undersøkelsene som er gjort, heller enn å foreta nye undersøkelser. UiO tok opp behovet for å endre ledelsesopplæringen ved institusjonen og ønsket innspill på hvordan likestillingsdimensjonen kan integreres bedre. UiOs utvikling av et ledelsesprogram der likestilling er helhetlig integrert antas å ha interesse for andre institusjoner i sektoren.

3.3.5 Høgskolen i Bodø 16. desember 2008

Komiteen møtte følgende personer fra Høgskolen i Bodø: rektor Pål Pedersen, personaldirektør Marianne Bjørklund og professor Anne Jorunn Berg.

Høgskolen i Bodø kunne fortelle at de var i ferd med å ferdigstille ny handlingsplan for likestilling.

Totalt ved HBO er det registrert 32,4 professorer i 2008, derav 20 % kvinner, og 62,8 førsteamanuenser, derav 26,9 % kvinner. På den delen som benevnes Handelshøyskolen i Bodø er det i 2008 registrert 11,3 professorer; blant disse er det 5,3 % kvinner, og det er 17,1 førsteamanuenser, derav 12,7 % kvinner. På den delen som benevnes Profesjonshøyskolen er det registrert 7,1 professorer i 2008, derav 52,1 % kvinner, og 10,3 (?) førsteamanuenser, derav 35,9 % kvinner.

3.3.6 Nordlandsforskning 16. desember 2008

Komiteen møtte følgende personer fra Nordlandsforskning: adm. Direktør Gry Agnete Alsos og seniorforsker Elisabet Ljunggren.

Blant de 33 vitenskapelige ansatte er det 21 kvinner (64 %). Av 16 seniorforskere er det 8 kvinner (50 %). Det er to forskningsledere; én mann og én kvinne (50 %). Arbeidet ved Nordlandsforskning er organisert i to grupper: Velferd, arbeid og oppvekst og Entreprenørskap, innovasjon og regional utvikling.

4 Aktiviteter

I dette kapitlet gis det en kort omtale av Komiteens viktigste aktiviteter og saker i 2008. For nærmere informasjon om Komiteens aktiviteter og synspunkter, se:

<http://kvinneriforskning.no/c42786/seksjon.html?tid=43024>

4.1 Oppdrag utført for Kunnskapsdepartementet

I 2008 har Kif-komiteen utført to oppdrag for Kunnskapsdepartementet. Det ene var videreføring av Likestillingsprisen som første gang ble utdelt for 2007. Det andre oppdraget var forslag til nasjonale tiltak for å stimulere og fremme kvinners forskerkarriere.

4.1.1 Nasjonale tiltak for integrering av kvinner i forskning

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utarbeidet Kif-komiteen forslag til konkrete og målrettede tiltak på nasjonalt nivå som kan stimulere og fremme kvinners forskerkarriere. Formålet var å gi departementet et godt utgangspunkt for å foreta juridiske vurderinger for å få avklart i hvilken grad ulike aktuelle tiltak som skal styrke kvinners muligheter for avansement som forskere, er i samsvar med gjeldende EØS-rett.

Kif-komiteen nedsatte en referansegruppe bestående av:

- Inga Bostad, viserektor ved Universitetet i Oslo
- Per Anders Torvik Langerød, leder av Norsk Studentunion
- Lise Christensen, seniorrådgiver i Norges forskningsråd
- Jan Haaland, rektor ved Norges Handelshøyskole, Bergen
- Tonje Areng Skaara, seniorrådgiver i Kunnskapsdepartementet.

Utkast til innstilling var på flere høringsrunder i komiteen før endelig innstilling ble vedtatt på fullmakt og oversendt Kunnskapsdepartementet 30.4.2008. Arbeidsprosessen var i henhold til vedtak i Kif-sak 09/08. En bearbejdet versjon av innstillingen ble distribuert til sektoren. Det ble også utarbejdet og trykket en engelsk oversettelse av rapporten.

Komiteen uttaler bl.a. i rapporten at *for å lykkes i likestillingsarbeidet må integrering av likestilling i organisasjonen og implementering av enkelttiltak sees i sammenheng. Det er vel så viktig å initiere strukturelle som individuelle tiltak. Radikal kjønnskvolterung anses som et lite egnet virkemiddel for å tilsette kvinnelige forskere. Komiteen vil anbefale aktiv bruk av moderat kjønnskvolterung og øremerking av faste og midlertidige stillinger.*

Rapporten, inkludert oversendelsesbrev til Kunnskapsdepartementet:

<http://kvinneforforskning.no/c42786/artikkel/vis.html?tid=52833>

4.1.2 Likestillingsprisen

Komiteen fikk også i 2008 i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å lyse ut, vurdere og innstille til Likestillingsprisen på to millioner kroner. Formålet med prisen er å stimulere og aktivisere institusjonene og gi likestillingsarbeidet en ekstra giv. Utlysning ble foretatt i form av brev til institusjonene og annonsering på flere nettsteder og i Forskerforum. Det ble også laget en egen veileder for søkere til prisen. Det kom inn sju søknader innen fristen. Prisen ble delt likt mellom Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole.

4.3 Prosjekter utført som oppdrag for komiteen

4.3.1 Universitetet i Oslo: Kvinner i realfag

Dette forskningsprosjektet ble igangsatt med midler fra den første Kif-komiteen (kr 600 000) i 2006. Dette toårige postdoktorprosjektet ble lagt til Universitetet i Oslo, Senter for teknologi, innovasjon og kultur. Bemanningssituasjonen ved UiO gjorde at det ble nødvendig med ny utlysning. Dette ble klart i desember 2007, og i januar 2008 ble det gjort avtale med UiO om at midlene snarest måtte lyses ut på ny. Dette skjedde ikke, og forutsetning for tildeling var

ikke lenger tilstede. Kif-komiteen skrev brev til UiO og ba om at midlene ble tilbakeført. I sitt svarbrev ba UiO om at komiteen vurderte Naturfagssenterets prosjekt ”Vilje-con-Valg” som alternativ til det opprinnelige oppdraget. Komiteen anså at dette ikke var i samsvar med mandat og opprettholdt krav om tilbakeføring av midlene. Midlene ble tilslutt overført uavkortet til komiteen høsten 2008. Komiteen undersøkte med KD om midlene måtte tilbakeføres departementet som restbeløp etter den første Kif-komiteen eller om de kunne disponeres av nåværende komité. Kunnskapsdepartementets svar var at komiteen kunne disponere midlene med krav om rapportering om bruken av dem.

4.3.2 NIFU STEP: Arbeidsvilkår i norsk forskning

Undersøkelsen inngår i en omfattende internasjonal studie: ”The Changing Academic Profession” (CAP) med over tjue deltakerland fra alle verdensdeler. Den norske delen av undersøkelsen er finansiert av Forskningsrådet og Kif-komiteen. Kif-komiteen gikk inn med ekstra finansiering for å sikre at kjønnsdimensjonen ble grundig fulgt opp, og studien avdekker da også signifikante forskjeller mellom mannlige og kvinnelige forskere.

Rapporten ble ferdig i februar 2009:

http://www.nifustep.no/norsk/publikasjoner/arbeidsvilkaar_i_norsk_forskning

4.4 Brev

Under følger en oversikt over brev fra Kif-komiteen som ikke har forbindelse med saker beskrevet andre steder i årsrapporten,

Til KD:

- Brev (14.10.08): *European Charter for Researchers og Code of Conduct of the Recruitment of Researchers (C&C) - muligheter til å styrke likestillingsarbeidet i UH-sektoren.*

Til andre

- Til Norges forskningsråd (28.8.08): *Innspill til Norges forskningsråds strategi*
- Til Norsk Studentunion (18.12.08): *Likestillingspolitisk plattform NSU: Innspill til NSUs likestillingspolitiske plattform*

4.5 Ressursbank for likestilling i akademia

Ordringen med Ressursbank for likestilling i akademia, og dermed engasjementet av KILDEN, er videreført. I løpet av 2008 har Ressursbanken endret seg en del. Nettstedet har fått en ny målgruppe, instituttsektoren, og jobber nå med å dekke både høgskole-, universitets- og instituttsektoren. Dette har ført til nye oppgaver i arbeidet med nyhetssaker (siden sommeren 2008 har nettstedet hatt én sak rettet mot instituttsektoren hver måned), med de faste seksjonene og med markedsføringen av Ressursbanken. Det har også vært en satsing på internasjonalisering i 2008. I løpet av året er nettstedets engelske sider bygd ut, Ressursbanken er med i et samarbeid om et engelsk nyhetsbrev, og det er blitt arbeidet mer med internasjonal markedsføring. Ressursbanken fikk noen øremerkede midler til dette i 2008 (ekstra bevilgning fra KD, men avslag fra Forskningsrådet). Men utvidelsen av Ressursbanken har også ført til at driften krever større ressurser enn før. Komiteen har tatt hensyn til dette i budsjettet for 2009.

4.6 Nettverkskonferanse for likestillingsmedarbeidere

Nettverksmøte for likestillingsarbeidere i universitets- og høyskolesektoren ble holdt 24. – 25. april ved Høgskolen i Lillehammer i et samarbeid mellom Høgskolen i Lillehammer, Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Hedmark. Tema for møtet var ”Det utvidete likestillingsbegrepet – fra plan til handling” og spørsmålet arrangørene stilte var hvordan man kan jobbe praktisk med et utvidet likestillingsbegrep lokalt ved institusjonene.

Program:

24. april

- 13.00 Rektor Bente Ohnstad, Høgskolen i Lillehammer
- 13.15 Innlegg fra Kunnskapsdepartementet: Avdelingsdirektør Jana Weidemann, Kunnskapsdepartementet
- 13.30: Et utvidet likestillingsbegrep - fruktbart eller forførende? Noen teoretiske refleksjoner Berit Gullikstad, forsker ved Institutt for tverrfaglige kulturstudier / Senter for kvinne- og kjønnsforskning, NTNU
- 15.15 Hvorfor det utvidede likestillingsbegrep – presentasjon av Likestillings- og diskrimineringsombudets veileder v/ Likestillings- og diskrimineringsombudet
- 16.30 Høgskolene i Hedmark, Gjøvik og Lillehammers tilnærming til ”det utvidede begrepet”
- 17.15 Drøfting i grupper
Tilbakemelding fra gruppedrøftingene gjøres på morgenen dag 2

25. april

- 09.00 Oppsummering fra gruppedrøftinger dag 1
- 09.15 Bottom-up og top-down?! Erfaringer fra likestillingsarbeid i Sverige
Rektor Ingegerd Palmér, rektor ved Mälardalens högskola.
- 10.15 Likestilling sett fra studentenes ståsted, Ina Roll Spinnangr, student ved Høgskolen i Gjøvik og Øystein Håvind og Mads Olsen, studenter ved Høgskolen i Hedmark
- 11.00 Nettverkets time v/Kif-komiteens leder Gerd Bjørhovde

4.7 Aktivitets- og redegjøringsplikten i UH-sektoren

Komiteen har deltatt i en arbeidsgruppe som skal utarbeide en veileder for UH-sektoren vedrørende aktivitets- og redegjøringsplikten. Det har vært flere møter om dette, først og fremst med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO). LDO ønsker å inkludere diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i veilederen. Veilederen blir dermed mye mer kompleks og utviklingen vil ta lenger tid. Det har også vært et møte mellom Forskningsrådet, LDO og Kif-sekretariatet der det ble konstatert at aktivitets- og redegjøringsplikten også gjelder forskningsinstituttene. Forskningsrådet har fulgt opp dette gjennom brev til forskningsinstituttene (2009).